

## V Національний конгрес патолофізіологів України

17–19 вересня 2008 року в м. Запоріжжя на базі Запорізького державного медичного університету (ректор – проф. Ю.М. Колесник) відбувся V Національний конгрес патолофізіологів України з міжнародною участю “Сучасні проблеми патолофізіології: від молекулярно-генетичних до інтегративних аспектів”. В організації Конгресу взяли участь співробітники Національної академії наук, Академії медичних наук, Міністерства охорони здоров'я України, Наукового товариства патолофізіологів України, Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України та Запорізького державного медичного університету.

На Конгрес прибули 135 делегатів від 15 областей України, в тому числі ректори медичних вищих навчальних закладів, директори науково-дослідних інститутів, завідувачі кафедрами, голови обласних патолофізіологічних товариств, провідні спеціалісти кафедр медичних вищих навчальних закладів, науково-дослідних інститутів та установ, а також вчені Росії (проф. Капелько В.І., проф. Миронова Г.Д.), та Канади (генеральний секретар б міжнародного Конгресу з патолофізіології – проф. Орлов С.М.). Серед присутніх були 3 академіки НАНУ, АМНУ, РАМН, 2 чл.-кор. НАНУ, АМНУ та АПНУ, 32 доктори наук, 23 кандидати наук, 75 делегатів без вченого ступеня.

Делегати Конгресу заслухали та обговорили 62 доповіді, які були представлені на 2 пленарних, а також на 6 секційних засіданнях:

- 1 – молекулярно-генетичні дослідження патогенезу та протекції;
- 2 – патолофізіологія серцево-судинної системи;
- 3 – нейроендокринна та імунна регуля-

ція за умов патології;

- 4 – патолофізіологія екстремальних станів і стресу;

- 5 – механізми клітинної смерті та проблеми репаративної медицини;

- 6 – актуальні проблеми патолофізіології органів і систем.

Було проведено засідання круглого столу з актуальних проблем викладання патолофізіології в умовах реформування медичної освіти.

У пленарній доповіді акад. НАНУ О.О. Мойбенка «Ендогенні механізми кардіопротекції як основа терапії захворювань серця» були представлені нові уявлення щодо патогенезу ішемічних і реперфузійних уражень серця, в основі яких лежать результати експериментальних досліджень порушень активності ферментів, особливо мембранних катаболічних ферментів: фосфоліпаз і ліпоксигеназ. Гіперактивація цих ферментів призводить при ішемії-реперфузії до деградації фосфоліпідів мембран і продукції так званих ейкозаноїдів з прозапальною та коронароконстрикторною дією. Запропонований групою науковців під керівництвом акад. О.О. Мойбенка (проф. Н.П. Максютіна, проф. М.А. Мохорт, проф. О.М. Пархоменко) новий препарат корвітин, який має інгібувальний вплив на деградацію фосфоліпідів мембран, виявився ефективним при гострому інфаркті міокарда, а також при низці інших захворювань: ішемічному інсульті, імунокомплексному васкуліті, атеросклерозі та деяких екстремальних станах.

З надзвичайною увагою була заслухана доповідь Генерального секретаря Міжнародного товариства патолофізіологів С.М. Орлова «Search for intracellular Na<sup>+</sup> sensor involved in Na<sup>+</sup>i-mediated Ca<sup>2+</sup>i-independent

excitation-transcription coupling» (м. Монреаль, Канада), присвячена пошуку молекулярно-генетичних механізмів реакції організму на підвищення концентрації натрію.

У доповідях віце-президентів наукового товариства патофізіологів України чл.-кор. НАНУ і АМНУ О.Г. Резнікова «Епигенетическая природа функционального тератогенеза» та чл.-кор. АМНУ В.М. Єльського «Патофизиология экстремальных состояний», а також організатора Конгресу ректора Запорізького державного медичного університету проф. Ю.М. Колесніка «Роль гипоталамической дисрегуляции в формировании нейроиммунноэндокринных и метаболических нарушений» були закладені патогенетичні основи експериментальної терапії патологічних процесів у ендокринній та репродуктивній сферах. Зокрема, були обґрунтовані основи безпечного використання лікарських засобів у акушерській практиці.

Великий інтерес викликав виступ акад. НАНУ Г.М. Бутенка «Регенеративна медицина: проблеми та перспективи», де були висвітлені питання тканинної сумісності, напрямки диференціації стовбурових клітин і пов'язані з ними етичні, релігійні та юридичні аспекти цих розділів медицини.

На високому рівні була представлена доповідь д.м.н. Досенка В.Є. про застосування малих інтерферуючих РНК (siRNA) при експериментальній терапії ішемії-реперфузії міокарда. Показано кардіопротективний ефект siRNA до гена ALOX5 (ліпоксигенази), що відкриває нові можливості генотерапії інфаркту міокарда.

Привернула увагу доповідь чл.-кор. НАНУ В.Ф. Сагача, в якій були висвітлені ключові питання, пов'язані з функцією мітохондрій при старінні, ішемії-реперфузії серця та впливу коензиму Q<sub>10</sub>, який попереджає відкриття так званої мітохондріальної пори і відіграє протекторну дію. Як показано в роботі співробітників В.Ф. Сагача, аналогічний механізм протекторної

дії має і такий препарат, як мелатонін (доповідь Т.В. Шиманської та співавт.).

Дуже змістовну доповідь представила професор з Пушино (Росія) Г.Д. Миронова, яка була присвячена вивченню функцій мітохондріальних калієвих каналів.

Обґрунтуванню використання нітрозильних комплексів заліза (донорів оксиду азоту) при терапії гіпертензивних станів була присвячена фундаментальна доповідь групи авторів, зокрема відомого експериментального кардіолога проф. В.І. Капелько та всесвітньо відомого клініциста-кардіолога акад. Є.І. Чазова – Генерального директора російського кардіологічного науково-виробничого комплексу «Росздрав».

Доповіді з питань механізмів розвитку найпоширеніших захворювань серцево-судинної, дихальної, нервової, імунної, травної та видільної систем зробили провідні вчені України: акад. АМНУ В.М. Запорожан, професори А.І. Соловійов, Г.Г. Скібо, І.М. Маньковська, А.В. Кубишкін, О.В. Атаман, М.Р. Хара, В.В. Чоп'як, Н.О. Клименко, С.С. Ткачук, А.М. Гольцев, Ю.Я. Гріневич, С.В. Зябліцев, Н.К. Казімірко, В.О. Костенко, Г.К. Кривобок, В.Ф. Мислицький, Л.М. Тарасенко, С.Б. Французова, О.А. Шандра, Г.А. Шифрин та ін.

За змістовні та прекрасно ілюстровані доповіді були премійовані молоді вчені: І премія – В.С. Нагібін (м. Київ), ІІ премія – О.В. Ганчева (м. Запоріжжя), ІІІ премія – Кишеня М.С. (м. Донецьк). Подякою V Національного конгресу патофізіологів України з заохочувальною грошовою премією відзначені І.І. Фомочкіна (м. Сімферополь), Д.О. Пашевін (м. Київ), В.М. Белоконь (м. Дніпропетровськ), А.М. Тіткова (м. Харків), М.О. Король (м. Київ), О.П. Шатова (м. Донецьк), О.М. Сердюк (м. Київ).

З великим успіхом пройшла виставка монографій, опублікованих патофізіологами України за період від IV до V Наукового товариства патофізіологів України (2004–2008 рр.).

На Конгресі було заслухано звіт про діяльність Наукового товариства патофізіологів України (доповідач – акад. О.О. Мойбенко) та звіт Ревізійної комісії (доповідач – проф. С.Б. Французова). Проведено вибори правління Наукового товариства патофізіологів України та Ревізійної комісії. Президентом Наукового товариства патофізіологів України обраний акад. НАНУ О.О. Мойбенко, віце-президентами: чл.-кор. НАНУ і АМНУ О.Г. Резніков, чл.-кор. АМНУ В.М. Єльський, вченим секретарем – ст.н.с., к.б.н. С.І. Павлович, головою

Ревізійної комісії – проф. С.Б. Французова.

Матеріали Конгресу опубліковані в журналі «Патологія», 2008, Т.5, №2, 3, а також висвітлені на створеній web-сторінці в Інтернеті.

Оргкомітет висловлює щирю подяку організаторам Конгресу, особливо ректору Запорізького державного медичного університету проф. Ю.М. Колеснику, професорам В.О. Туманському та А.В. Абрамову, які доклали великих зусиль щодо проведення Національного конгресу патофізіологів України у м. Запоріжжя.

Президент наукового товариства  
патофізіологів України  
академік НАНУ                      О.О. Мойбенко

Вчений секретар  
Наукового товариства  
патофізіологів України  
ст.н.с., к.б.н.                      С.І. Павлович